

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

26 грудня 2019 р.

м.Рівне

№ 67/14-р/к
Справа № 03-1/11-18

**Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції**

Адміністративна колегія Рівненського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України у складі:

Голова колегії -	Боденчук В.М.
Члени колегії -	Мельничук Л.Р., Данилюк В.М., Федоров О.В.,

розглянувши матеріали справи № 03-1/11-18 про порушення законодавства захист економічної конкуренції з боку державним підприємством «Рівненський експертно-технічний центр» та подання про попередні висновки у справі відділу досліджень і розслідувань,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- (1) Предметом справи є порушення державним підприємством «Рівненський експертно-технічний центр» (надалі – Підприємство, ДП «Рівненський ЕТЦ», Відповідач) законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг проведення експертизи щодо додержання вимог законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки в Рівненській області, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів шляхом встановлення таких умов надання послуги, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (2) Відповідачем у справі є державне підприємство «Рівненський експертно-технічний центр Держпраці» (далі – Підприємство, ДП «Рівненський ЕТЦ») є юридичною особою. Місцезнаходження юридичної особи: 33000, м. Рівне, вул. Лермонтова, 7. Ідентифікаційний код 22560691.
- (3) Підприємство здійснює свою діяльність на підставі Статуту. Згідно зі Статутом, метою створення ДП «Рівненський ЕТЦ» є забезпечення науково-технічної підтримки державного нагляду у сфері охорони праці та

промислової безпеки, проведення експертної оцінки стану безпеки промислового виробництва, технологій та об'єктів підвищеної небезпеки.

- (4) Підприємство виконує роботи та надає наступні послуги:
- експертиза проектної і конструкторської документації IV і V категорії складності;
 - експертне обстеження підприємств на відповідність нормативним актам з питань охорони праці;
 - експертне обстеження обладнання підвищеної небезпеки;
 - експертне обстеження устаткування підвищеної небезпеки;
 - технічний огляд устаткування підвищеної небезпеки;
 - проведення електровимірів;
 - експертне обстеження електроустановок;
 - технічний огляд технологічного транспорту;
 - навчання посадових осіб і спеціалістів з питань охорони праці;
 - санітарно-гігієнічні дослідження факторів виробничого середовища та трудового процесу.
- (5) Відповідач є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (6) До Антимонопольного комітету України (надалі – Комітет) надійшла заява товариства з обмеженою відповідальністю «АРМ-ЕКО» (далі – ТЗОВ «АРМ-ЕКО», Заявник, Товариство) від 02.11.2016 за № 1176 щодо правомірності дій державного підприємства «Рівненський експертно-технічний центр Держпраці» (далі – Відповідач, Підприємство, ДП «Рівненський ЕТЦ») при наданні висновку експертизи про додержання вимог законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки для отримання дозволу на експлуатацію ліфтів.
- (7) У зв'язку із цим, Комітетом було надано доручення від 04.11.2016 за № 8-01/436-АМел/п Рівненському обласному територіальному відділенню розглянути зазначену заяву.
- (8) За результатом дослідження, розпорядженням адміністративної колегії Рівненського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) від 27.12.2018 року № 67/12-рп/к розпочато провадження у справі №03-1/11-18 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції державним підприємством «Рівненський експертно-технічний центр», що передбачене пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг проведення експертизи щодо додержання вимог законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки в Рівненській області, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів шляхом встановлення таких умов надання послуги, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

4. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (9) Визначення становища ДП «Рівненський ЕТЦ» на ринку послуг проведення експертизи щодо додержання вимог законодавства з питань охорони праці та

промислової безпеки здійснювався відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єкта господарювання на ринку (далі – Методика), яка затверджена розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.02р. №49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.02р. №317/6605 та Закону України „Про захист економічної конкуренції” (надалі – Закон).

- (10) Згідно з Методикою, етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, їх кількість та послідовність проведення, можуть змінюватись залежно від фактичних обставин, зокрема особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.
- (11) Об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є ДП «Рівненський ЕТЦ», що надає висновки експертизи про додержання вимог законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки.
- (12) Державне підприємство «Рівненський експертно-технічний центр Держпраці» є юридичною особою.
- (13) Підприємство здійснює свою діяльність на підставі Статуту.
- (14) Згідно зі Статутом, метою створення ДП «Рівненський ЕТЦ» є забезпечення науково-технічної підтримки державного нагляду у сфері охорони праці та промислової безпеки, проведення експертної оцінки стану безпеки промислового виробництва, технологій та об'єктів підвищеної небезпеки.
- (15) ДП «Рівненський ЕТЦ» здійснює господарську діяльність з надання послуг проведення експертизи щодо додержання вимог законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки та надання відповідних висновків експертизи у межах Рівненської області. Разом з тим, як свідчить отримана інформація, зазначені послуги можуть отримувати і суб'єкти господарювання, зареєстровані в інших областях.
- (16) Товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище ДП «Рівненський ЕТЦ», є послуги проведення експертизи щодо додержання вимог законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки.
- (17) Товарними межами ринку (попит-пропозиція) за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей, умов використання товару визначено послуги з проведення експертизи щодо додержання вимог законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки.
- (18) Територіальні межі ринку – Рівненська область.
- (19) Часові межі ринку – 2016 та 2017 роки.
- (20) До основних бар'єрів вказаного ринку можна віднести організаційні та економічні, а також обмеження за попитом.
- (21) До економічних бар'єрів можна віднести бар'єри суттєвих витрат або обсяги інвестицій, що необхідні для вступу на товарний ринок.

- (22) Умовою організації діяльності з надання послуг є необхідність придбання або отримання в оренду основних засобів, що тягне за собою значні фінансові вкладення.
- (23) Бар'єри вступу на ринок мають переборний рівень.
- (24) Висновок експертизи складається за результатами проведення експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва суб'єкта господарювання експертно-технічним центром, що належить до сфери управління Держпраці, або незалежною експертною організацією, яка забезпечує науково-технічну підтримку державного нагляду у сфері промислової безпеки та охорони праці.
- (25) Тобто, суб'єкти господарювання, що зареєстровані у Рівненській області, мають можливість вибору виконавця послуг з проведення експертизи щодо додержання вимог законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки.
- (26) Однак, відповідно до пункту 7 вищевказаного Порядку, дозвіл на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки (зазначений дозвіл видається на основі висновків експертизи) – видається територіальним органом Держпраці. При цьому дозвіл територіальним органом видається за місцем державної реєстрації юридичної особи або фізичної особи-підприємця.
- (27) Для визначення частки, якою володіє ДП «Рівненський ЕТЦ» на ринку проведення експертизи щодо додержання вимог законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки в Рівненській області, Відділенням було направлено вимогу про надання інформації до управління Держпраці у Рівненській області стосовно з'ясування питання, якими саме експертними організаціями (експертно-технічними центрами) було надано висновки експертизи суб'єктам господарювання щодо додержання вимог законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки під час виконання робіт підвищеної небезпеки та/або щодо відповідності застосування машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки вимогам законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки для одержання дозволу територіального управління Держпраці впродовж 2016-2017рр.
- (28) Управління Держпраці у Рівненській області листом від 22.01.2018 № 01-12/367 надало відповідь на вимогу Відділення, в якому зазначено, що за 2016 рік Управління видало 243 дозволи, відповідно до висновків експертизи: ДП «Рівненський ЕТЦ» - 200 дозволів, ДП «Волинський ЕТЦ» - 5 дозволів, ДП «Житомирський ЕТЦ» - 3 дозволи, ДП «Західний ЕТЦ» - 11 дозволів, ДП «Київський ЕТЦ» - 1 дозвіл, ТОВ СП «Товариство технічного нагляду ДІЕКС» - 3 дозволи, ДП «Чернівецький ЕТЦ» - 7 дозволів, Полтавської філії ДП Східний експертно-технічний центр Держпраці» - 1 дозвіл, ДП «Вінницький ЕТЦ» - 10 дозволів, ДП «Кіровоградський ЕТЦ» - 1 дозвіл, ДП «Центр сертифікації і контролю якості будівництва об'єктів нафтогазового комплексу Держпраці» - 1 дозвіл.
- (29) За 2017 рік Управління видало 239 дозволів, відповідно до висновків експертизи: ДП «Рівненський ЕТЦ» - 202 дозволи, ДП «Волинський ЕТЦ» - 7 дозволів, ДП «Подільський ЕТЦ» - 2 дозволи, ДП Західний ЕТЦ» - 2 дозволи,

ДП «Київський ЕТЦ» - 4 дозволи, ТОВ «Науково-виробнича фірма «Зонд» - 7 дозволів, ДП «Чернівецький ЕТЦ» - 1 дозвіл, ДП «Миколаївський ЕТЦ» - 4 дозволи, ДП «Вінницький ЕТЦ» - 4 дозволи, ТОВ «Експертно-технічний центр «Безпека праці» - 1 дозвіл, ТОВ «Карпаттехальянс» - 3 дозволи, ДП «Карпатський ЕТЦ» - 1 дозвіл, ТОВ «ПСВ Західбудмонтаж» - 1 дозвіл.

(30) Отже:

- за 2016 рік Управління видало 243 дозволи, з них, відповідно до висновків експертизи ДП «Рівненський ЕТЦ» - 200 дозволів, що становить, відповідно, 82%;
- за 2017 рік Управління видало 239 дозволів, з них, відповідно до висновків експертизи ДП «Рівненський ЕТЦ» - 202 дозволів, що становить, відповідно, 85%.

(31) Відповідно до частини другої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», монопольним (домінуючим) вважається становище суб'єкта господарювання, частка якого на ринку товару перевищує 35 відсотків, якщо він не доведе, що зазнає значної конкуренції.

(32) Враховуючи вищезазначене, ДП «Рівненський ЕТЦ» впродовж 2016-2017рр. займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг проведення експертизи щодо додержання вимог законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки в територіальних межах Рівненської області, з часткою, що перевищує 35 %.

5. ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ (ДОМІНУЮЧИМ) СТАНОВИЩЕМ НА РИНКУ

(33) Дозвіл на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки надається територіальним органом Держпраці.

(34) Відповідно до абзацу 3 підпункту 1 пункту 9 Постанови Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2011 року за № 1107 «Про затвердження Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки» (надалі - Порядок), для одержання вищевказаного дозволу роботодавець, виробник або постачальник (уповноважена ним особа) подає особисто чи надсилає рекомендованим листом з описом вкладення до державного адміністратора заяву, до якої додається:

- на виконання робіт підвищеної небезпеки – висновок експертизи щодо додержання вимог законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки під час виконання заявлених робіт;
- на застосування машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки – висновок експертизи щодо відповідності таких машин, механізмів, устаткування вимогам законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки.

(35) Згідно пункту 3 вищезазначеного Порядку, висновок експертизи – це документ, який складається експертною організацією за результатами проведення

експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва суб'єкта господарювання за формою, розробленою Держпраці і затвердженою в установленому порядку, містить інформацію про відповідність (невідповідність) об'єкта експертизи вимогам законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки і на підставі якого приймається рішення щодо видачі дозволу. Експертні організації – експертно-технічні центри, що належать до сфери управління Держпраці, або незалежні експертні організації, які забезпечують науково-технічну підтримку державного нагляду у сфері промислової безпеки та охорони праці.

- (36) Встановлено, що спеціалізовані послуги в Рівненській області надає ДП «Рівненський експертно-технічний центр Держпраці».
- (37) Товариство з обмеженою відповідальністю «АРМ-ЕКО» (далі - ТзОВ «АРМ-ЕКО», Товариство) відповідно до вимог постанови КМУ від 26.10.2011р. № 1107 та даних попереднього дозволу № 289 від 15.07.2011 р., 22.08.2016 року звернулося до ДП «Рівненський ЕТЦ» із заявою стосовно проведення обстеження підприємства на предмет отримання експертного висновку щодо додержання вимог законодавства під час виконання робіт підвищеної небезпеки, а саме:
- 1) Експлуатація машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки (пункт 2, додатку 2 Порядку):
 - ліфтів, підйомників (пункт 19, додатку 3 Порядку);
 - 2) Монтаж, демонтаж, налагодження, ремонт, технічне обслуговування, реконструкція машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки (пункт 2 додатку 2 Порядку):
 - ескалаторів, травалаторів (пункт 19 додатку 3 Порядку).
- (38) На копії вищезазначеної заяви ТзОВ «АРМ-ЕКО», яку надало до Відділення ДП «Рівненський ЕТЦ», є резолюція керівника: «Черевань О.Л. – Провести ЕО (експертне обстеження), документи видати після сплати, 22.08.2016», а також відмітка технічного експерта: «Документи надані 23.08.2016», що свідчить про те, що ТзОВ «АРМ-ЕКО» надало документи, експерти ДП «Рівненський ЕТЦ» переглянули їх, згідно із відміткою експерта зауважень до документів не було, а також дозволено подавати заяву на проведення експертизи.
- (39) Однак, як стверджує ТзОВ «АРМ-ЕКО», ДП «Рівненський ЕТЦ» повідомило про необхідність додатково укласти договір про надання методичної допомоги для підготовки документів щодо отримання експертного висновку щодо додержання вимог законодавства під час виконання робіт підвищеної небезпеки (далі по тексту – методична допомога).
- (40) Внаслідок цього, 23.08.2016 року між ТзОВ «АРМ-ЕКО» та ДП «Рівненський ЕТЦ» було укладено договір № 3982 про виконання робіт (послуг), а саме про надання вищезазначеної методичної допомоги.
- (41) Для оплати методичної допомоги ДП «Рівненський ЕТЦ» виставило рахунок № 3982 від 23.08.2016 на суму **3692,45грн.** (три тисячі шістьсот дев'яносто дві

гривні сорок п'ять копійок), який ТзОВ «АРМ-ЕКО» повністю оплатило (платіжне доручення № 643 від 23.08.2016).

- (42) Надання методичної допомоги не передбачено жодним нормативно-правовим актом України.
- (43) На вимогу Відділення про надання інформації, ДП «Рівненський ЕТЦ» листом від 28.09.2016 №1046/02 повідомило, що методична допомога – надання, на прохання замовника, допомоги, що полягає в: **усній консультації замовника** в межах повноважень експерта технічного для підготовки пакету документів, необхідного для встановлення спроможності підприємства (юридичної особи) отримати дозвіл Держгірпромнагляду на виконання робіт підвищеної небезпеки.
- (44) Надання вищезазначеної методичної допомоги – **усної консультації замовника** передбачено лише Методологічною інструкцією 19-014-13, яка є внутрішнім документом Підприємства, оскільки розроблена відділом ДП «Рівненський ЕТЦ», затверджена керівником ДП «Рівненський ЕТЦ», і введена в дію наказом по державному підприємству «Рівненський експертно-технічний центр Держпраці».
- (45) ДП «Рівненський ЕТЦ» розробив **етапи надання** так званої методичної допомоги- усної консультації замовника, що включають (пряма мова):
1. Прийом і реєстрація «Заяви на надання методичної допомоги».
 2. Попередня співбесіда.
 3. Оформлення договірних документів.
 4. Виконання методичної допомоги та, за необхідності, оформлення результатів методичної допомоги.
- (46) При цьому **вартість** такої **усної консультації** обраховується згідно калькуляції, в людино-годинах, так само, як і проведення самої експертизи, оскільки зазначена калькуляція розроблена Підприємством на всі види послуг і включає в себе загальновиробничі витрати разом із виробничою собівартістю, адміністративні витрати та витрати на збут.
- (47) Стосовно надання інформації про кількість наданої методичної допомоги для підготовки документів щодо отримання експертного висновку щодо додержання вимог законодавства під час виконання робіт підвищеної небезпеки, то ДП «Рівненський ЕТЦ» повідомив, що (пряма мова): «протягом 2016 року до ДП «Рівненський ЕТЦ» від юридичних осіб надійшло 116 заявок про надання методичної допомоги, з них по 24 оформлені договори на надання методичної допомоги, по 92 заявкам договори заключені не були з причин: відмови замовника; замовлення вказаної роботи (послуги) в іншому експертно-технічному центрі чи інших організаціях; з інших причин, невідомих ДП «Рівненський ЕТЦ».
- (48) Отже, не всі заявники заключають договори з ДП «Рівненський ЕТЦ» про надання методичної допомоги.
- (49) ТзОВ «АРМ-ЕКО» у своїй заяві стверджує, що ДП «Рівненський ЕТЦ» змусило Товариство укласти договір про надання послуг методичної допомоги. Також

Заявник стверджує, що фактично ДП «Рівненський ЕТЦ» послуг методичної допомоги не надав.

- (50) Внаслідок таких дій ДП «Рівненський ЕТЦ», ТзОВ «АРМ-ЕКО» змушене було звернутися до ТОВ «Науково-виробнича фірма «Зонд». ТОВ «Науково-виробнича фірма «Зонд» надало Товариству висновок експертизи від 20.01.2017 № 02828777-03-0145.17.
- (51) Однак, за результатами подання вищезазначеного висновку експертизи, територіальним органом Держпраці – управлінням Держпраці у Рівненській області було **двічі** прийнято рішення про відмову у видачі дозволу на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки. Відповідні заяви ТзОВ «АРМ-ЕКО» про видачу дозволу на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки зареєстровані в управління Держпраці у Рівненській області від **23.01.2017р.** та від **15.02.2017р.**
- (52) ТзОВ «АРМ-ЕКО» отримало дозвіл на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки **лише 10.01.2018. року за № 011.18.56 , відповідно до постанови Рівненського окружного адміністративного суду від 17.08.2017 року.**
- (53) В ході дослідження Відділення надіслало листи про надання інформації державним експертно-технічним центрам, котрі здійснюють свою діяльність на території інших областей України (всього 23 адреси). Усі, без виключення, надали відповідь, що методологічна інструкція (чи інші документи внутрішнього користування), що передбачає надання методологічної допомоги (інформаційно-консультаційних послуг) державними експертно-технічними центрами не розроблялася, не затверджувалася, і, відповідно, не встановлювалася вартість.
- (54) Окремими експертно-технічними центрами додатково зазначено при цьому, що інформаційно-консультаційні послуги надаються суб'єктам господарювання, потенційним клієнтам-замовникам виключно на безоплатній основі під час складання відповідного листа-заявки для подальшого оформлення договірної документації на виконання заявлених робіт. Саме на етапі підготовки договору на проведення експертизи стану охорони праці замовнику надаються роз'яснення з приводу підготовки необхідного пакету документації.
- (55) Крім того, наказом Держнаглядохоронпраці України від 14.04.2004 р. № 99 затверджені Методичні рекомендації щодо розроблення та оформлення висновків експертизи для видачі дозволів Державним комітетом України з нагляду за охороною праці та його територіальними управліннями, додатками до яких є орієнтовні переліки документів, які суб'єкти господарювання повинні подати для встановлення спроможності суб'єкта господарювання експлуатувати об'єкти, машини, механізми устаткування підвищеної небезпеки та/або виконувати заявлені роботи підвищеної небезпеки. Пунктом 2.3 зазначених Методичних рекомендацій передбачено, що технічний експерт здійснює перевірку комплектності наданої документації з урахуванням орієнтовного її переліку.

- (56) Також Відділенням було проаналізовано електронні сайти державних експертно-технічних центрів України та встановлено, що зразок заявки та примірний перелік необхідних документів, що надаються для проведення експертизи з метою визначення спроможності суб'єкта господарювання виконувати роботи підвищеної небезпеки та експлуатувати обладнання підвищеної небезпеки з додержанням вимог нормативно-правових актів з охорони праці та промислової безпеки викладено на вищевказаних сайтах у вільному доступі. При цьому, конкретний перелік документів, який є достатнім для проведення експертного обстеження та складення відповідного висновку експертизи визначається експертом в ході проведення експертного обстеження за конкретною заявкою суб'єкта господарювання у відповідності до виду заявлених робіт.
- (57) Однак, електронний сайт ДП «Рівненський ЕТЦ» такої інформації не містить: надано лише чотири бланки заявок, два з яких передбачають:
- надання методичної допомоги з питань охорони праці, промислової безпеки та гігієни праці;
 - надання методичної допомоги з питань охорони праці, промислової безпеки та гігієни праці під час експлуатації машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки.
- (58) Орієнтовні переліки документів, які суб'єкти господарювання повинні подати для встановлення спроможності суб'єкта господарювання експлуатувати об'єкти, машини, механізми устаткування підвищеної небезпеки та/або виконувати заявлені роботи підвищеної небезпеки, на сайті Підприємства відсутні.
- (59) Крім того, у відповідь на вимогу Відділення щодо надання роз'яснень, на підставі яких нормативно –правових документів Відповідачем визначено розмір вартості надання методичної допомоги, ДП «Рівненський ЕТЦ» у своєму листі від 28.09.2016 року за № 1046/02-13 вказало, що (пряма мова): «Розмір вартості надання методичної допомоги для підготовки документів щодо отримання експертного висновку щодо додержання вимог законодавства під час виконання робіт підвищеної небезпеки **розраховується за фактично витраченим часом на надання методичної допомоги.** Вартість (розрахунок) 1 люд/год, 1 люд/дня затверджено та введено в дію наказом № 52-Б від 14.03.2016 року.». При цьому, як було вказано вище, зазначена калькуляція розроблена Підприємством на всі види послуг і включає в себе загальновиробничі витрати разом із виробничою собівартістю, адміністративні витрати та витрати на збут.
- (60) Однак, всупереч вищевикладеному, згідно підпункту 2.1 пункту 2 Умови та порядку виконання договору № 3982 від 23.08.2016 року, укладеному між ДП «Рівненський ЕТЦ» та ТзОВ «АРМ-ЕКО» щодо надання послуг *методичної допомоги для підготовки документів щодо отримання експертного висновку щодо додержання законодавства під час виконання робіт підвищеної небезпеки: «Виконавець приступас до виконання робіт (послуг) після підписання даного договору повноважними представниками сторін та*

проведення Замовником повної передоплати з дати підписання цього договору».

- (61) Згідно вищевказаного договору № 3982 від 23.08.2016 року, додатку № 1 до договору (Протокол узгодження договірної ціни про виконання робіт (послуг), а також рахунка на оплату № 3982 від 23.08.2016 року, ДП «Рівненський ЕТЦ» **наперед визначило, що методична допомога буде надаватися 24 люд/год.** Тобто, ТзОВ «АРМ-ЕКО» здійснило **повну передоплату**, відповідно до платіжного доручення № 643 від 23.08.2016 року, на суму **3692,45грн.** (три тисячі шістсот дев'яносто дві гривні сорок п'ять копійок) **за усну консультацію** щодо отримання експертного висновку щодо додержання законодавства під час виконання робіт підвищеної небезпеки.
- (62) При цьому ДП «Рівненський ЕТЦ» було надано до Відділення копію доповідної записки експерта технічного О.Л.Череваня від **10.09.2016 року**, якою повідомляється керівника ДП «Рівненський ЕТЦ» про неможливість видати ТзОВ «АРМ-ЕКО» висновок експертизи щодо додержання вимог законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки під час експлуатації заявлених машин, механізмів, устаткування та їх відповідності вимогам зазначеного законодавства, у зв'язку із тим, що замовником не було надано переліку наявного обладнання (ліфтів) та технічну документацію, яка підтверджує їх справний стан.
- (63) Хоча, згідно пункту 2.8 вищевказаного договору № 3982 від 23.08.2016 року (пряма мова): «В разі виникнення обставин, що перешкоджають належному виконанню своїх зобов'язань, згідно з цим договором, «Виконавець» терміново повідомляє про це «Замовника» та відновлює роботу після узгодження сторін».
- (64) 12.09.2016 року ТзОВ «АРМ-ЕКО» знову звернулося до ДП «Рівненський ЕТЦ» із заявою, зареєстрованою Відповідачем за № 553/02-07 від **12.09.2016 року**, стосовно проведення обстеження підприємства на предмет отримання експертного висновку щодо додержання вимог законодавства під час виконання робіт підвищеної небезпеки, а саме:
- 1) Експлуатація машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки (пункт 2, додаток 2 Порядку):
 - ліфтів (пункт 19, додаток 3 Порядку):
 - пасажирських, вантажопідйомністю 250-1600 кгс, робочою швидкістю 0,4-6 м/с;
 - вантажопасажирських, вантажопідйомністю 500-1600 кгс, роб. швидк. 0,4-6 м/с;
 - вантажних, вантажопідйомністю 250-5000 кгс, робочою швидкістю 0,1-0,63 м/с;
 - лікарняних, вантажопідйомністю 500-2500 кгс, робочою швидкістю 0,5 м/с;
 - вантажних малих, вантажопідйомністю 40-250 кгс, роб. швидкістю 0,1-0,5 м/с;
 - підйомників (пункт 19, додаток 3 Порядку);
 - 2) Монтаж, демонтаж, налагодження, ремонт, технічне обслуговування, реконструкція машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки (пункт 2 додаток 2 Порядку):

· ескалаторів, травалаторів (пункт 19 додатку 3 Порядку).

- (65) На копії вищезазначеної заяви ТзОВ «АРМ-ЕКО», яку надало до Відділення ДП «Рівненський ЕТЦ», є відмітка того ж технічного експерта Череваня О.Л.: «Документи подані 12.09.2016».
- (66) Відповідно до пункту 2.9 вищезазначеного договору, результатом виконаних робіт є відповідний документ, що оформляється по результатах виконаної роботи (послуги) та оформлений Акт прийому-передачі виконаних робіт обома сторонами.
- (67) Підприємство надало до Відділення копію Акту прийому-передачі виконаних робіт (послуг) від 26.09.2016 року на підставі договору № 3982 від 23.08.2016 року.
- (68) Тобто, враховуючи вищезазначене, ТзОВ «АРМ-ЕКО» підготувало і надало документи для отримання експертного висновку щодо додержання вимог законодавства під час виконання робіт підвищеної небезпеки.
- (69) Однак, листом за № 1045/02-09 від 27.09.2016 року ДП «Рівненський ЕТЦ» повідомило ТзОВ «АРМ-ЕКО» щодо необхідності проведення експертизи для отримання дозволу територіального органу Держпраці та надання додаткових документів, передбачених законодавством.
- (70) Враховуючи вищевикладене, ДП «Рівненський ЕТЦ» безпідставно надало Акт прийому-передачі виконаних робіт, отримало від Замовника передоплату, не виконавши при цьому умов договору.
- (71) Відділенням було проаналізовано копії інших договорів, укладених ДП «Рівненський ЕТЦ» з юридичними особами на надання послуги «методична допомога», і встановлено, що надання зазначеної послуги **розраховується не за фактично витраченим часом на надання методичної допомоги**, а завжди цей час визначається експертом наперед і послуга надається лише після проведення Замовником повної передоплати.
- (72) Крім того, на вимогу Відділення надати копії заяв, договорів, протоколів узгодження договірної ціни, актів прийому-передачі виконаних робіт/послуг підприємств, які впродовж 2016 року звернулися до ДП «Рівненський ЕТЦ» та отримали методичну допомогу, то по 8 (восьми) підприємствам із 21 (двадцяти одного) Відповідач не надав весь пакет документів, а лише копії заяв та копії доповідних записок технічних експертів. У зазначених доповідних записках технічні експерти вказують на неможливість надати копії документів, а саме:
- договорів,
 - протоколів узгодження договірної ціни,
 - актів прийому-передачі виконаних робіт/послуг,
- оскільки всі вищезазначені документи знаходяться у Замовника, що унеможлиблює визначити, яку ж суму сплатив Замовник за надання методичної допомоги.
- (73) Проте, Відділенням було здійснено аналіз копій вищевказаних документів інших юридичних осіб і встановлено:
- пунктом 3.6 договору передбачено: «Договір складено при повному розумінні Сторонами його умов та термінології українською мовою в двох

оригінальних примірників, що мають однакову юридичну силу (по одному примірнику для кожної із Сторін).»;

- в протоколах узгодження договірної ціни про виконання робіт (послуг) зазначено: «Протокол складено у двох автентичних примірниках по одному для кожної із Сторін та є невід'ємною частиною зазначеного договору.»;

- аналогічно і актами прийому-передачі виконаних робіт/послуг передбачено: «Даний акт складено у двох примірниках по одному для кожної із Сторін, що мають однакову юридичну силу.».

- (74) Таким чином, дії ДП «Рівненський ЕТЦ» щодо надання послуги «методична допомога» (усної консультації для підготовки документів щодо отримання експертного висновку щодо додержання вимог законодавства під час виконання робіт підвищеної небезпеки), не передбаченої чинним законодавством України, а також внесенням повної передоплати за цю послугу, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку проведення експертизи щодо додержання вимог законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки в територіальних межах Рівненської області, шляхом встановлення таких умов надання послуги, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (75) Згідно з частиною 3 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (76) Враховуючи вищевикладене, дії ДП «Рівненський ЕТЦ», яке впродовж 2016-2017 років займало монопольне (домінуюче) становище на ринку проведення експертизи щодо додержання вимог законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки в територіальних межах Рівненської області, що полягали у наданні послуги «методична допомога» (усної консультації щодо підготовки документів для отримання експертного висновку щодо додержання вимог законодавства під час виконання робіт підвищеної небезпеки), не передбаченої чинним законодавством України та справляння плати за зазначену послугу, призвели до встановлення таких умов надання послуги, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку, кваліфіковано Відділенням, як зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку відповідно до пункту 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

6. НАДАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ВІДПОВАДАЧЕМ НА ПОДАННЯ З ПОПЕРЕДНИМИ ВИСНОВКАМИ У СПРАВІ

- (77) Під час розгляду справи, ДП «Рівненський ЕТЦ» у відповіді на подання з попередніми висновками у справі, листом від **06.12.2019р. № 1816/02-13** повідомило Відділення про те, що Підприємство здійснило заходи щодо припинення порушення конкурентного законодавства, зазначивши, що зауваження Рівненського обласного територіального відділення

Антимонопольного комітету України щодо надання методичної допомоги Відповідачем враховані ще у 2016 році. ДП «Рівненський ЕТЦ» зазначені послуги не надає.

- (78) ДП «Рівненський ЕТЦ» надало зазначені послуги: у 2015 році на суму 97 027 грн., у 2016 році – 54 128 грн.

7. ВИСНОВКИ У СПРАВІ

- (79) Таким чином, доказами, зібраними у справі доведено, що ДП «Рівненський ЕТЦ», займаючи впродовж 2016-2017рр. монополіне (домінуюче) становище на ринку проведення експертизи щодо додержання вимог законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки в територіальних межах Рівненської області, із часткою, що перевищує 35 %, своїми діями, що полягали у наданні послуги «методична допомога» (усної консультації щодо підготовки документів для отримання експертного висновку щодо додержання вимог законодавства під час виконання робіт підвищеної небезпеки), не передбаченої чинним законодавством України та справляння плати за зазначену послугу, що призвело до встановлення таких умов надання послуги, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку та вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (80) Враховуючи вищевикладене, керуючись статтями 12¹, 14 Закону України „Про Антимонопольний комітет України”, статтею 48 Закону України „Про захист економічної конкуренції”, пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного Комітету України від 23.02.2001 №32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за №291/5482, зі змінами та доповненнями, пунктом 33 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 №5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 №90/299, (із змінами), адміністративна колегія Рівненського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що у період 2016-2017 років ДП «Рівненський ЕТЦ» (33000, м. Рівне, вул. Лермонтова, 7. Ідентифікаційний код 22560691), відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» займало монополіне (домінуюче) становище на ринку проведення експертизи щодо додержання вимог законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки в територіальних межах Рівненської області, із часткою, що перевищує 35 %.
2. Визнати дії ДП «Рівненський ЕТЦ» (33000, м. Рівне, вул. Лермонтова, 7. Ідентифікаційний код 22560691), які полягали у наданні послуги «методична

допомога» (усної консультації щодо підготовки документів для отримання експертного висновку щодо додержання вимог законодавства під час виконання робіт підвищеної небезпеки), не передбаченої чинним законодавством України та справляння плати за зазначену послугу порушенням, передбаченим пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм становищем на ринку проведення експертизи щодо додержання вимог законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки в територіальних межах Рівненської області, що призвело до встановлення таких умов надання послуги, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

За порушення, вказане в пункті 2 резолютивної частини рішення, накласти на ДП «Рівненський ЕТЦ» штраф у розмірі 3000 (три тисячі) гривень.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Рівненського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова колегії – голова
територіального відділення

Члени колегії